

О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800400,

e-mail: mayor@shumen.bg, <http://www.shumen.bg>

ISO 9001:2008 ISO 14001:2004 OHSAS 18001:2007 ISO 27001:2005

ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ПОСРЕДНИК НА ОБЩИНА ШУМЕН - 2012 г.

Настоящият Годишен отчет за дейността на Обществения посредник на Община Шумен е съставен в изпълнение на чл. 27 от Правилника за организацията и дейността на Обществения посредник на територията на Община Шумен /ПОДОПТОШ/. Отчетът обхваща периода от официалното встъпване в длъжност на новоизбрания Обществен посредник – 02.07.2012 г. до последното редовно заседание на Общински съвет – Шумен през месец декември.

В изпълнение на изискванията на чл. 30 от ПОДОПТОШ пълният текст на отчета следва да бъде публикуван в интернет страницата на Община Шумен /www.shumen.bg/ и интернет страницата на Обществения посредник /www.ombudsmansh.eu/.

СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ

Настоящият Годишен отчет за дейността на Обществения посредник на Община Шумен е структуриран според изискванията на чл. 28 от Правилника за организацията и дейността на Обществения посредник на територията на Община Шумен, а информацията е подредена за удобство в отделни глави, оформящи следното съдържание:

- Уводни думи;
- Статистика;
- Работа по индивидуални жалби и сигнали;
- Въздействие върху нормативната среда;
- Взаимодействие с институции;
- Програма за гражданско възпитание;
- Институционално укрепване;
- Отчет на разходите.

УВОДНИ ДУМИ

Да започнем нетрадиционно. Какво правим, когато искаме да закачим тежка картина на панелна стена, а нямаме нито умения, нито инструменти за това? Викаме бригада. Такава, на която имаме доверие. С тази работа най-добре се справя екип от двама души. Единият работи с биешката дрелка, а другият помага. В най-важния момент помагачият се оттегля с метър, два назад. Сменя гледната точка и предлага действия за нивелиране на картината, ако се налага.

Основната цел на настоящия Годишен отчет на Обществения посредник на Община Шумен е точно такава. Защото по същество, ролята на обществените посредници е да стоят встрани от администрацията, да погледнат картината от друга гледна точка и да предложат начини за нейното изправяне. Постарах се този Годишен отчет да бъде максимално конкретен. Да носи информация за моментното състояние на пречките в отношенията между гражданите и администрацията. Чрез отчитане на работата си по индивидуалните жалби и сигнали на гражданите се опитвам да илюстрирам и различни постижения или слабости в действащите административни практики. Същата цел преследва и отчетът на действията ми, които доведоха или биха могли да доведат до известни промени в правната среда на обществените отношения. В този документ се съдържа и пълна информация за работата на Обществения посредник на Община Шумен в периода от 02.07.2012 г. до 13.12.2012 г.. Стремещът да представя обхвато свършената работа не е продиктуван от формалното изпълнение на задълженията ми по правилник, а за да създам предпоставки за обективна преценка за работата на Омбудсмана от страна на гражданите на Шумен, Кмета на общината и Общинския съвет.

Колкото до моментното състояние на предоставяните от българската администрация публични услуги на гражданите, можем да обобщим дразнещото разминаване между целесъобразността и законосъобразността. В изброените в доклада случаи навсякъде прозират мотиви за определени не съвсем законни административни практики, които се налагат и живеят заради това, че са целесъобразни. Очевидно е, че това е проявлението на икономическата криза в отношенията между управлявани и управляващи. Въпреки това, точно омбудсманите не би следвало да се отнасят с разбиране към подобни тенденции. Като Обществен посредник съм длъжен да напомня, че няма целесъобразност извън закона!

В заключение ще припомня, че биешката дрелка на тази наша бригада е в ръцете на местната и централната власт. Те са упълномощени да предприемат конкретните управленски действия. Нашата роля в тази бригада не се изразява в задължението да се отправят критики, а във възможността да се предлагат решения за изправянето на общата картина.

СТАТИСТИКА

За отчетния период от 02.07.2012 г. до последното редовно заседание на Общински съвет – Шумен през месец декември са приети, изслушани и консултирани над 420 граждани. Гражданите предпочитат да комуникират с обществения посредник лично. В тази връзка са създадени условия за възможност за среща през цялата работна седмица и не са определени отделни приемни дни или часови пояси. Не са малко случаите на подавани сигнали и по телефона. В началото на този мандат на институцията за първи път бе създадена възможност за контакт с Обществения посредник по електронен път, чрез официалната страница в интернет: www.ombudsmansh.eu. През месец ноември е разкрит единен регистър към офиса на Обществения посредник, който създаде възможност за организиране на собствено деловодство. Тези мерки целят повишаването на нивото на прозрачност на дейността на посредника и възможност за сигурен контрол от страна на гражданите, Общинския съвет и Кмета на Община Шумен.

Дейността в цифри:

Приети, изслушани и консултирани граждани – над 420

Заведени жалби – 43

Образувани проверки – 43

Решени случаи чрез взаимодействие с администрацията – 25

Становища с предложения и препоръки – 6

Жалби в процес на разглеждане – 11

Въпрос, останал без отговор – 1

В технологичен план е необходимо да се уточни, че не всяка среща на гражданите с Обществения посредник е свързана с подаване на жалби и стартирането на проверка от наша страна. В много от случаите гражданите разчитат на консултация и съдействие за решаването на възникнал въпрос с органите на местната или централната администрация. В широк кръг от случаите се налага предприемането на срочни действия по посредничество между двете страни в процеса. Авторитетът на институцията, компетентните консултации и възможността за помощ без заплащане на допълнителни такси получава оценката на гражданите на общината, изразяваща се в доверието им към Обществения посредник.

От друга страна, именно авторитетът на институцията, компетентността и публичният характер на дейността срещат партньорското отношение на административни поделения и институции, намиращи се и извън кръга на предоставените ни от Закона и Правилника

за организация и дейността правомощия. През отчетния период Общественият посредник на Община Шумен реализира успешно посредничество по проблеми на гражданите с банки, частни съдебни изпълнители, работодатели, поделения на централната администрация и други. По настояване на граждани бе направен опит за посредничество и с представителите на „Хлебозавод Корн” АД във връзка с едностранно прекратените задължения по договори за изкупуване на хлябно зърно срещу предоставянето на купони за безплатен хляб и купони за хляб с доплащане. В този случай опитът ни се оказа неуспешен и е отразен в статистическите данни по-горе, като въпрос останал без отговор. Извън териториалния обхват на правомощията си Обществения посредник е търсен за съдействие от страна на граждани на съседни общини или от граждани на Община Шумен, изпитващи затруднения в диалога си с администрацията в Нови пазар, Бургас, Варна и Пловдив.

РАБОТА ПО ИНДИВИДУАЛНИ ЖАЛБИ И СИГНАЛИ

Правомощията на Обществения посредник на Община Шумен и духът на институцията изискват постоянни усилия за подобряването на диалога между гражданите и администрацията на местно и централно ниво. В тази връзка работата по индивидуалните жалби и сигнали на гражданите са в основата на нашата дейност. Преди да влезем в конкретиката на темата обаче, ще поставим на вашето внимание въпроси, свързани със състоянието на страните в този процес на диалог.

През отчетния период се наблюдават редица неблагоприятни тенденции в полето на администрацията. Що се отнася до общинската администрация в Шумен следва да изтъкнем притесненията на редица нейни служители от ниското заплащане, неясни отговорности и нелогично разположение в йерархическата структура. Трябва да признаем, че с променената структура на общинската администрация с Решение № 120 по Протокол № 10 от 31.05.2012 г. на Общински съвет – Шумен не се постигна преодоляване на посочените неблагоприятни тенденции. Подходът с формалното изпълнение на изискванията на Министерството на финансите и политическият дебат само за бройката на заместник-кметовете не позволи реструктурирането на общинската администрация съобразно броя, вида и качеството на публичните услуги, които дължим на гражданите.

Работата по индивидуалните жалби и сигнали на гражданите през отчетния период показва и продължаващата практика на забавени преписки и липса на отговор от страна на редица поделения на централната администрация. Особено дразнещи в това поле, обаче са случаите, в които виждаме отказ от служебно начало, въздържане от поемане на отговорност и прехвърляне на спорните въпроси към

българския съд. Така се стига до абсурдното нарушаване на права и законни интереси на гражданите чрез формално изпълнение на съществуващото законодателство.

От друга страна, диалогът между администрацията и гражданите е затруднен и от ниската правна култура на последните. В голяма част от случаите се наблюдават неправомерни искания и опит за разрешаване на възникнал проблем по линията на най-малкото затруднение. В тази връзка политиката на отвореност на местната власт към гражданите я поставя в неблагоприятната ситуация да бъде търсена за всичко от всеки. Същевременно, точно този аспект на оценката на актуалния диалог между администрацията и гражданите разкрива по естествен начин оформилото се недоверие към съдебната система.

Ще илюстрираме направените в тази глава изводи с работата по някои показателни сигнали и жалби на граждани от практиката на Обществения посредник на Община Шумен.

„Случаят Димитрова”

На 13.06.2012 г., в качеството си на представител на търговско дружество, гражданката Димитрова депозира в деловодството на Община Шумен искане за сключване на договор за наем на общински терени след провеждане на търг. Налице е частна инициатива за организирането на дребен бизнес от преместваеми павилиони, при който Община Шумен би получавала пари от наем. След иницирането на процедурата гражданката Димитрова влиза в постоянен контакт със служителите на Община Шумен, като изпълнява стриктно дадените ѝ указания и дори съдейства в цялостния ход на преписката по подбиране и одобрение на съответните места, които следва да бъдат обявени на търг. Въпреки това се изправя пред неподозирани трудности, свързани със забавяне на преписката при Главния архитект на Община Шумен, последващи забавяния, породени от ползването на годишните отпуски на общински служители, и други - заради въведената практика за обявяване на търгове на сесии при десет подготвени преписки. Така след редица подадени заявления /дати на подаване – 13.06.2012 г., 11.07.2012 г., 02.08.2012 г. и 14.08.2012 г./ Димитрова нито получава официален писмен отказ, нито стига до явяване на търг за разработените по нейно искане общински терени. След изпитаните затруднения гражданката Димитрова търси лични срещи и представя проблема си пред Кмета, Заместник-кмета по стопанските въпроси и икономическото развитие, Директор на дирекция „Управление на общинската собственост, икономическото развитие, стопанските дейности и европейски фондове и програми” и Секретаря на Община Шумен. Среща разбиране и обещание, че посочените терени ще бъдат

обявени на търг през месец януари 2013 г. „Случаят Димитрова” е ярка илюстрация на възникващите проблеми в обслужването на гражданите, породени от недостатъци в структурата на общинската администрация, кадровото обезпечаване на редица дирекции и отдели. Той е ясен сигнал към бизнеса, че в Община Шумен подобни процедури отнемат поне седем месеца. Притеснителна ситуация за Димитрова, която планира да развие своята предприемаческа инициатива на базата на договор за франчайз и понася загуби следствие на необяснимото забавяне.

Този случай показва и очевидните затруднения, които Община Шумен изпитва в ресора на Главния архитект. Затруднения, за които в офиса на Обществения посредник постъпват множество сигнали. Тук е мястото да обърнем внимание и към работата на Общинския експертен съвет по устройство на територията. Оплакванията на гражданите са свързани отново със забавяне на преписките в съвета и предоставяне на експертизи, чието практическо изпълнение понякога буди недоумението и на общинските служители.

„Случаят Исмаил”

На 04.09.2012 г. гражданинът Исмаил сигнализира Кмета и Обществения посредник, че съседите му са преместили дворната си ограда и незаконно ползват общинско място и част от улица „Арменска”. Длъжностните лица по чл. 223 ал. 2 от Закона за устройство на територията при Община Шумен извършиха проверка на 25.09.2012 г. и ме информираха за резултатите от нея на 03.10.2012 г.. Проверката потвърди съдържащите се в жалбата на Исмаил данни за нарушена улична регулация и разпореди на съседите премахването на незаконната ограда в срок от един месец. Общественият посредник проследи изпълнението на отправените предписания и информира общинските служители за тяхното неизпълнение. След предприетите от тяхна страна действия незаконната ограда е върната на мястото си, но няма как да считаме, че е възстановена уличната регулация. В момента в началото на ул. „Арменска” стои насип пръст от доскоро съществуващия двор, който не се извозва нито от извършителя на административното нарушение, нито от Община Шумен. „Случаят Исмаил” илюстрира резултата от формалното изпълнение на административните задължения, което не води до възстановяване на правното положение.

Пример за обратното е случаят на гражданина Желев. Близко година Желев депозира множество жалби с настояване за контролно замерване на границите на собствения си имот, подозирайки, че съседът му е предприел действия по преместване на съществуващата ограда и накърняващи правото му на собственост. Общинска администрация отговаря в срок и

правилно. Проблемът на г-н Желев не е в правомощията на Община Шумен. Формалният отговор очевидно не удовлетворяваше гражданина, който потърси съдействието на Обществения посредник. Воден от убеждението за необходимост от ефективен диалог между гражданите и институциите, приложих неформален подход. В определен от г-н Желев ден и час и с експертната помощ на главен специалист „Административно – техническо обслужване” Борислав Бойчев извършихме исканото контролно замерване. Случаят с г-н Желев показва, че доброто административно обслужване трябва да се фокусира върху резултата, което понякога е възможно единствено след излизане от формалната процедура. Подобни решения обаче са възможни единствено при добре окомплектована, мотивирана и спокойна администрация. Това е невъзможно с намаления състав на служителите в сектор „Контрол по строителството, преместваемите обекти за търговия и други обслужващи дейности”, които са принудени да извършват и контрола по строежите от IV, V и VI –та категория след последните изменения в ЗУТ, влезли в сила на 26.11.2012 г.

В количествено отношение, най-голям брой са жалбите, свързани с въпроси по устройство на териториите, строителство и екология. Посочвам този факт като индикация за проблемите на гражданите на Шумен и ориентир при вземането на конкретни управленски решения от страна на Кмета и Общинския съвет. В тази връзка е настояването от етажната собственост на бул. „Плиска” № 34 за отводняване на междублоковото пространство, което ще позволи ползването на собствените им гаражи. Финансиране и благоустрояване очакват и живущите в кв. „Боян Българанов” по улица „Генерал Драгомиров” блокове 14 и 15, които поставиха въпроса и на заседание на Общинския съвет. Отговор на искането си за благоустрояване очакват и живущите на ул. „Лом”. На полжително решение се надяват и живущите на ъгъла на ул. „Съединение” и ул. „Крум Арnaudов”, където 18 метра тротоарна настилка е останала извън обсега на програмата за рехабилитация на улиците и тротоарите в Шумен.

Втората група жалби в количествено отношение са тези, свързани с отношенията между собственици в етажните собствениности. Действащият Закон за управление на етажната собственост по никакъв начин не доведе до уреждане на отношенията в тази сфера. Гражданите масово пренебрегнаха задълженията си да организират и участват в общите събрания на етажните собствениности. По мои данни от всички собствениности в Шумен едва 1/3 са провели такива събрания и са изпълнили задължението си да изберат легитимни домоуправители и да ги регистрират в общината. Този факт допълнително ограничава и без това

ограничените възможности на администрацията да предприема действия и да регулира взаимоотношенията в дадена етажна собственост. От друга страна, проблемите на гражданите в тази сфера покриват пълния регистър от възможни неуредици. Нежелание за стопанисване и поддържане на общите части, самоволно ползване на общи части от отделни собственици, несъобразяване с решения на общото събрание на собствениците, накарняване на добрите нрави и дори неспазване на хигиенните норми. В тази сложна ситуация, Общественият посредник и Старши експерт жалби в Община Шумен Стефка Мавродинова синхронизираха усилия и с поредица проверки на място опитваха да подтикнат собствениците да съобразят поведението си с изискванията на Закона за управление на етажната собственост. Важно е да подчертаем, че личните очаквания на хората са администрацията пряко да се намесва в проблеми, свързани с опазването на собствеността им в една етажна собственост. В тази сфера отново прозира съществуващото недоверие към съдебната система. Според гражданите спорът със съседа може и да бъде решен от съда, но това няма да доведе до решение на проблема.

Далеч под очакванията в количествено отношение през отчетния период са въпроси, свързани с искания за ползване на общински жилища. Това може да се прецени и като положителен факт за добре организирана работа на администрацията в този сектор. През отчетния период от страна на Заместник-кмета по социални дейности и здравеопазване и ръководството на общинското предприятие „Общински жилища и имоти” бяха предприети действия за освобождаване на съществуващия жилищен фонд от доказали се като некоректни наематели. Действията на администрацията предизвикаха оплаквания към Обществения посредник, но при проверката на всеки конкретен случай констатирахме компетентната и правилна преценка на служителите в Дирекция „Социална политика и здравеопазване”.

В този сектор обаче, бих искал да насоча вниманието на Кмета и общинските съветници към настояванията на живущите на ул. „Добруджа” № 21, Бл. 302, Вх.1. На първия етаж във въпросния вход в три апартамента общинска собственост с решение от далечната 1999 г. са ситуирани занимални за учениците от СОУ „Сава Доброплодни” и Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Живущите от входа настоятелно молят за промяна на това решение и посочват различни недостатъци в качеството си на живот от разполагането на подобни институции в жилищен блок. Въпросът е разгледан от Комисия по Наредбата за условията и реда за установяване на жилищни нужди, за настаняване под наем и за продажба на общински жилища с председател Зам.-кмета по социална политика и здравеопазване Седат Кадир на нейно заседание от 04.05.2012 г., на което е взето решение

за пребазиране на тези институции и предоставяне на освободените апартаменти на общинското предприятие „Общински жилища и имоти” за отдаване под наем. След проведените срещи Общественият посредник е убеден, че е в интерес на всички засегнати страни е да се реши поставения въпрос чрез пребазиране на училищните занимални и Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Дотолкова доколкото обаче въпросът изисква средства и по-мощен управленски поглед, считам за необходимо да го поставя на вниманието на Кмета и Общинския съвет чрез включването му в годишния отчет на Обществения посредник.

„Случаят Йорданов”

На 25.07.2012 г. гражданинът Йорданов потърси съдействието на Обществения посредник за получаване на информация по хода на преписка, свързана с молбата му за опрощаване от страна на Президента на Република България на задължения от неправилно получена пенсия. Със свое Решение № 39 по Протокол № 5 от 29.12.2011 г. Общински съвет – Шумен вече е дал своето съгласие за исканото опрощаване. Седем месеца по-късно Йорданов няма никаква информация за хода на преписката и евентуалното решение на неговия въпрос. Проверката ми констатира съвременни действия от страна на общинските служители на Дирекция „Социална политика и здравеопазване”. На работна среща с Директора на Районно управление „Социално осигуряване” – Шумен д-р Емилия Станчева стана ясно, че и от страна на НОИ в срок е предоставено изискващото се задължително становище, а преписката е входирана в Администрацията на Президента на Република България на 18.01.2012 г.. В отговор на мое запитване до там стана ясно, че поради различни причини това недопустимо забавяне е свързано с вътрешната организация на работата на Комисията по опрощаванията към Администрацията на Президента на Република България. Така гражданинът Йорданов получи информация за хода на преписката и обещание, че въпросът му ще влезе в дневния ред на комисията за нейното редовно заседание през септември.

„Случаят Хамза”

В началото на 2011 г. гражданинът Хамза се обръща към Министерството на образованието, младежта и науката, Регионалния инспекторат по образованието в Плевен и Община Белене с искане да му се издаде документ, че е завършил основното си образование през 1989 г. в ТВУ „А.С.Макаренко” – гр. Белене, който да послужи за кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на МПС. От Министерството на образованието, младежта и науката пренасочват

искането към Регионалния инспекторат по образование в Плевен. Със свое писмо РД-15-2158 от РИО–Плевен информират лицето, че след извършена проверка е установено, че в Община Белене се съхраняват 5 /пет/ броя Главна класна книга от, очевидно закритото, ТВУ „А.С.Макаренко” към затвора в Белене. Проблемът стига до това, че от една страна общината няма правомощия да издава дубликат на свидетелство за завършено основно образование, а само да удостовери факта, че в наличната документация се съдържат данни за завършен осми клас от лицето Петър Петров Чолаков /тогавашното име на жалбоподателя/. Нещо, което Кметът на Община Белене е извършил с Удостоверение изх. №РД-335 от 28.01.2011 г.. От друга страна РИО – Плевен не е в състояние да изпълни изискванията на чл. 64 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета, относно издаването на дубликат на свидетелство за завършено основно образование, защото след извършената проверка не са получени данни за наличието на заповед от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” за закриване на училището към затвора и за определянето на друго училище за съхранение на документацията на ТВУ „А.С.Макаренко”. Вследствие на създалата се ситуация от РИО-Плевен считат, че правната възможност за решение на казуса е единствено по реда на чл. 64 ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета и насочват г-н Хамза да потърси правата си по съдебен ред. По мое мнение „Случаят Хамза” е илюстрация на формалното изпълнение на закона от страна на поделения на централната администрация, нежелание за поемане на отговорност и прилагане на служебното начало. Затова се обърнах към Омбудсмана на Република България с искане за прилагане на предоставените му правомощия и с молба за посредничество и примиряване на позициите на компетентните институции и гражданина Хамза. Предложих да се изследва възможността за предаване по опис на наличната училищна информация от Община Белене на РИО-Плевен или Община Белене да предаде 5-те броя Главни класни книги от закритото ТВУ „А.С.Макаренко” към затвора в Белене в Държавния архив. С Писмо Изх. № 3213 от 30.08.2012 г. от Омбудсмана на Република България бях информиран, че след положените усилия молбата ми не може да бъде удовлетворена поради констатирана липса на регистрационната книга за издаване на документи за завършена степен на образование. „В случая, безотговорното отношение към училищната документация на тогавашното управление на Министерството на културата, науката и просветата, структурите на местно ниво и директора на училището води до нарушаване на правото на г-н Хамза на добро административно обслужване, по-нататъшно обучение и професионална реализация”, се казва още в писмото на Константин Пенчев. Прилагам „Случаят Хамза” и като пример, че немарливото отношение към документацията от представителите на администрацията създава възможност за нарушаване

на права и законни интереси на гражданите и в бъдеще време.

„Случаят Тодоров”

На 12.11.2012 г. гражданинът Тодоров се обърна към Обществения посредник на Шумен с молба за изясняване на проблем, свързан с невъзможността на съпругата му да започне работа поради липсата на право да бъде включена в българската здравноосигурителна система. Съпругата на г-н Тодоров е гражданин на Беларус със статут на продължително пребиваващ в страната чужд гражданин. Това създава проблем пред бъдещия ѝ работодател, който е длъжен всеки месец да подава в НАП декларация, съдържаща данни за изплатените вноски за здравно осигуряване на своите работници и служители. Общественият посредник на Шумен проведе среща със зам.-началника на група „Миграция” към ОД на МВР в Шумен Маргарита Марчева за изясняване на правата на чуждите граждани с посочения статут. Последва работна среща и с директора на Офис за обслужване-Шумен към РД на НАП-Варна Цветина Спасова. В крайна сметка се стигна до становището, че здравноосигурителният статус на пребиваващи по този ред чужди граждани е тяхна отговорност и се осъществява по реда на задължително медицинско застраховане. Това обаче не пречи на чужденците да постъпват на работа по трудови правоотношения. В такива случаи работодателите се освобождават от задължението да посочват данни за платени вноски за здравно осигуряване в ежемесечните декларации към НАП. Със съдействието на директора на Офис за обслужване-Шумен към РД на НАП-Варна, Общественият посредник свърза г-н Тодоров с длъжностно лице, което да му окаже необходимото съдействие. „Случаят Тодоров” е показателен за възможностите на институцията на Обществения посредник да създаде подходяща среда за диалог и решаване на проблемни въпроси, възникващи в диалога между администрацията и гражданите.

„Случаят Енева”

На 02.11.2012 г. гражданката Енева потърси Обществения посредник с оплакване от въведените изисквания към кандидатите за включване в програма „Аз мога повече”, администрирана от Агенцията по заетостта. Става въпрос за програма, предоставяща възможност за завършване на курсове по английски език. Служителката, приемаща документите на Енева, твърди, че тя няма право за участие в програмата, тъй като от представената диплома е видно, че е завършила СОУ с преподаване на чужди езици. В конкретния случай английският език е изучаван като втори такъв, но все пак е бил в учебната програма на лицето. В телефонен

разговор с по-висш администратор по програмата Енева получава съчувствие и потвърждение на вече представените съмнения за недопускане до езиковите курсове. Общественият посредник на Шумен проведе работна среща с Директора на Дирекция „Бюро по труда” – Шумен Татяна Пенчева за изясняване на въведените правила по програма „Аз мога повече”. Последва вътрешна проверка и на 07.12.2012 г. бях информиран, че часовете по английски език в подобни случая не могат да се приравнят на тези в езиковите гимназии и заявлението на г-жа Енева за включване в програмата ще бъде прието. Още един случай, показващ възможностите за въздействие на института на Обществения посредник за подобряване на административните практики без допълнителни формалности.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРАВНАТА СРЕДА

В краткия отчетен период Общественият посредник на Община Шумен предприе редица действия за укрепване на правната среда на територията на Община Шумен и премахване на правната несигурност в отделни сфери на обществения живот. По вътрешно убеждение и закон считам, че това е огромна институционална отговорност и същевременно едно от най-силните средства на Омбудсмана за защита на правата и законните интереси на гражданите и техните организации.

По повод постъпила при Обществения посредник в Община Шумен жалба от мотоциклетните клубове „Найт Райдърс” и „Дяволите” с Регистрационен индекс 96-ОП-5 от 12.07.2012 г. срещу решение на Общинската комисия по безопасност на движението, предвиждащо въвеждането на забрана за движение на мотоциклети и мотопеди по пътя от Информационен център на Паметник „Създатели на българската държава” до разклона за с. Новосел в местността „Старият град”, препоръчах спирането на издаването на заповед за въвеждане на забраната от страна на Кмета на Община Шумен и повторно разглеждане в Общинската комисия по безопасност на движението. Аргументите за това становище бяха свързани с факта, че според чл. 2 от ЗДП условията за използване на път, отворен за обществено ползване, са еднакви за всички участници в движението и няма как подобен път да бъде затварян единствено за мотоциклети или мотопеди. В допълнение посочих на комисията, че планираната забрана не изпълнява и изискванията на чл. 13 ал.1 от Наредба за управление на общинските пътища в Община Шумен. Като отчетох и достойнствата на възникналата обществена дискусия по проблема и подчертах факта, че вече има легитимни сдружения на мотоциклетисти в Шумен, препоръчах на Общинската комисия по безопасност на движението да разгледа въпроса с представители и на

мотоциклетните клубове. В резултат на възникналата обществена дискусия Кметът на Община Шумен отказа въвеждането на забраната и върна дискусията в Общинската комисия по безопасност на движението. Общественият посредник счита, че решението на този проблем трябва да се търси по линия на диалог със заинтересованите страни и отново декларира готовността си да посредничи между администрацията и гражданските организации.

В същата плоскост бяха и предприетите от мен действия за укрепване на правната среда във връзка с множеството сигнали на граждани срещу шумните прояви на открито и високоговорителите на молитвените храмове. Водеща роля в търсенето на правилните решения по тази тема има Постоянната комисия „Правна и опазване на обществения ред” към Общински съвет – Шумен. На свое заседание през месец септември членовете на комисията се обединиха около идеята за промени в Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред на територията на Община Шумен. Общественият посредник подкрепя този подход и оценява като положителна възможността темата за реда и спокойствието на гражданите да бъде поставена на дебат в Общинския съвет.

Общественият ред е и сред проблемите, посочени от живущите на улиците „Северна”, „Висока поляна” и „Асен Златаров” в жалба с Регистрационен индекс 96-ОП-19 от 13.08.2012 г.. В хода на проверката по тази преписка обаче е важно да посоча и друг проблем на правната среда. Става дума за затрудненията пред „Водоснабдяване и канализация – Шумен” ООД-гр. Шумен да вкара в системата и отчита ползваната вода на различни зони в града и извън него. Проблемът бе поставен на вниманието на Обществения посредник и с жалба с Регистрационен индекс 96-ОП-4 от 12.07.2012 г. от живущите в местността „Нов Екарисаж”. Тези два случая илюстрират факта, че не всички граждани на Шумен са обхванати от системата на водоснабдителното дружество, като по този начин се създават условия за абсолютна неравнопоставеност при заплащане на ползваната от тях питейна вода. Следствие на сигнала на живущите на улиците „Северна”, „Висока поляна” и „Асен Златаров” за разхищение на вода от населяващите ромската махала в района стана ясно, че за осем месеца по сметките на „Водоснабдяване и канализация – Шумен” ООД-гр. Шумен са постъпили едва 2 500 лв. за консумирана вода от всички живущи от Улица 1 до Улица 7 в кв. „Млада гвардия”. Инкасаторите на водоснабдителното дружество срещат затруднения при идентификацията на конкретните граждани, обитаващи жилища в квартала. Общественият посредник проведе работни срещи с ръководството на „Водоснабдяване и канализация – Шумен” ООД - гр. Шумен и се запозна с политиката на дружеството за намаляване на водозагубите и започналите усилия за включване на подобни райони в системата от абонати. По инициатива на

Обществения посредник бе организирана среща между представители на „Водоснабдяване и канализация – Шумен” ООД - гр. Шумен и Секретаря на Община Шумен. На тази среща се определи ред, по който Община Шумен ще може да предостави на „Водоснабдяване и канализация – Шумен” ООД - гр.Шумен информация за адресно регистрираните лица в кв. „Млада гвардия”. Надяваме се по този начин да подпомогнем усилията на дружеството за поставяне на индивидуални водомери, особено на живущите от Улица 3 до Улица 7. Общественият посредник счита, че е от особена обществена значимост тези усилия да продължат с помощта на всички институции и гражданското общество.

Във връзка с постъпила жалба от гражданин с Регистрационен индекс 96-ОП-9 от 25.07.2012 г. във фокуса на вниманието на Обществения посредник застанаха два важни въпроса, свързани с възприети административни практики, имащи отношение към цялостното състояние на правната среда в Община Шумен. Става въпрос за законосъобразността при ползването на института на Частните съдебни изпълнители при събирането на публични задължения и изпълнението на изискванията на чл. 182 от ДОПК в хода на процедурата по връчването на наказателни постановления.

В рамките на тази проверка Общественият посредник категорично защити законосъобразността на наложената практика за ползването на Частни съдебни изпълнители по отношение на установени публични вземания. Въпреки че основната разпоредба на чл. 2 от ЗЧСИ в началото създаде известна колизия с разпоредбите на ДОПК и противоречива съдебна практика относно темата за ползването на частни съдебни изпълнители при събирането на публични вземания, считаме, че с последващите поправки в ЗМДТ законодателят категорично потвърди волята си, че тази държавно делегирана дейност се простира и върху публичните вземания. С допълнението на чл. 4, ал. 2 от ЗМДТ от 01.01.2011 г. на органите на общините се предостави правото да използват и алтернативен ред, а именно този по Гражданския процесуален кодекс (ГПК), чрез възлагане за събиране на частни съдебни изпълнители. Този подход е и очевидно ефективен. Анализът за 2010 г., 2011 г. и до август 2012 г. показва, че събираемостта по вземания от Дирекция „Инспекторат” чрез Частни съдебни изпълнители е 81 %. Известна несправедливост възниква от възможната несъразмерност между обикновено ниския размер на дължимата към общината глоба и дължимите такси на Частния съдебен изпълнител за образуваните изпълнителни дела. В хода на проверката обаче се убедих, че в Дирекция „Инспекторат” е направена необходимата оценка на този факт и е създадена вътрешна организация за събиране на вземания чрез Частен съдебен изпълнител в по-голям размер. В някои общини в страната този въпрос е регламентиран с наредби на общинските

съвети.

Колкото до изпълнението на изискванията на чл. 182 от ДОПК, изразяващо се в задължение за изпращане на покана до длъжника да плати задължението си в 7-дневен срок преди да бъдат предприети действия по принудително изпълнение, констатирам административна практика, която макар и законосъобразна създава условия за нарушаване на правата и законните интереси на гражданите. По съображение за процедурни икономии в Община Шумен поканата за доброволно изпълнение се връчва заедно с издаденото наказателно постановление и преди срока на влизането му в сила. Задължителната покана за доброволно изпълнение по чл. 182 от ДОПК обаче, следва да изиграе своята роля едва след изтичането на законоустановения срок за изпълнение на задължението. Тя е допълнителен, подканящ длъжника механизъм за доброволно изпълнение, който не би следвало да му се предявява към момента, когато основният въпрос е дали той приема наказателното постановление или възнамерява да се възползва от правото си на обжалване. След проведените разговори с директора на Дирекция „Инспекторат” прецених, че промяна в наложената административна практика би довела до прекомерни затруднения на служебните лица от общината, ангажирани с връчването на актовете, наказателните постановления и поканите към длъжниците, но се чувствам длъжен да сигнализирам за този недостатък в правната среда.

Във връзка със сигнали на граждани, съдържащи твърдения за предприети от „Топлофикация – Шумен” ЕАД изпълнителни действия спрямо длъжници, незаплатили сметките си за топлоснабдяване в периоди от преди 3 години, Общественият посредник излезе с нарочно становище. Проблемът основателно породил напрежение сред гражданите на Шумен, които дължат пари за парно за отминали периоди с оглед и на последното Тълкувателно решение № 3/2011 г. /18.05.2012 г. на ВКС. До това решение се стигна след искане на Омбудсмана на Република България в отговор на обществената полемика и противоречивата съдебна практика. ВКС категорично дефинира, че под „периодични плащания” по смисъла на чл. 111 б. „в” от ЗЗД следва да се имат предвид всички вземания, които се характеризират „с изпълнение на повтарящи се задължения за предаване на пари или други заместими вещи, имащи единен правопораждащ факт, чиито падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите на плащанията са изначално определени или определяеми без да е необходимо периодите да са равни и плащанията да са еднакви”. Следователно, вече е безспорно, че според правната доктрина „периодични вземания” са и тези дължими от лица, ползващи услугата топлоподаване. Това пък категорично определя, че по отношение на тях се ползва не общата 5-годишна погасителна давност по чл. 110 ЗЗД, а специалната

погасителна давност от 3 години по чл. 111 б. „в” от ЗЗД . В хода на образуваната проверка и в отговор на мое поискване, в нормативно определения срок е получено официално писмо от „Топлофикация-Шумен” ЕАД с Регистрационен индекс: 96-ОП-24 от 13.11.2012 г.. В писмото се посочва, че общият брой на издадените изпълнителни листи в полза на дружеството е близо 4 500. Общият брой на изпълнителните дела е малко над 1 200. Изпълнителният директор коректно уточнява, че периодите по тези задължения са различни, но почти винаги обусловени от 5-годишната давност. От „Топлофикация-Шумен” ЕАД подчертават, че става въпрос за „осъждания преди 22.12.2009 г.”. Дотолкова доколкото всеки конкретен случай е различен, Общественият посредник не може да стигне до категорично заключение, потвърждаващо твърденията в сигналите на гражданите. В тази връзка не се констатира и наличието на лоша управленска практика, породена от несъобразяване с последното тълкувателно решение на ВКС и водеща до условия за накърняване на правата и законните интереси на гражданите. В подкрепа на това е и изричното уточнение в официалното писмо на „Топлофикация-Шумен” ЕАД, че след встъпването на новия съвет на директорите са „осъдени” около 150 нови длъжници при съблюдаване на специалната погасителна давност от 3 години. Въпреки това и с оглед на съществуващата възможност сред заведените около 1 200 изпълнителни дела да има и такива, при които задълженията лесно могат да бъдат оспорени на основание променената съдебна практика, Общественият посредник счита, че е необходимо да се прецизира политиката на дружеството по събиране на стари задължения. Дори и да имам предвид, че институтът на давността не се прилага служебно, считам, че това ще доведе до избягване на безсмислени съдебни спорове и излишно напрежение между общинското дружество и неговите клиенти. Като проявявам разбиране за тежкото финансово положение на „Топлофикация-Шумен” ЕАД счетов, че недостатъчно премерени усилия за събиране на просрочените задължения контрастират с обществено неприятния факт, че в последната година „Топлофикация-Шумен” ЕАД не е в състояние изобщо да предоставя услугата топлоподаване. Затова препоръчах на Изпълнителния директор на „Топлофикация – Шумен” ЕАД да предприеме действия и прецизира политиката на дружеството по събирането на стари задължения. Считаю, че е в обществен интерес извършването на юридическа преценка на всеки конкретен случай и съобразяването му с Тълкувателно решение № 3/2011 г. /18.05.2012 г. на ВКС. С официално писмо от „Топлофикация-Шумен” ЕАД с Изх.№ 569 от 21.11.2012 г. бях информиран, че всички бъдещи действия срещу длъжници ще бъдат предприемани след индивидуална преценка по всеки конкретен случай.

Във връзка с жалба с Регистрационен индекс 96-ОП-25 от 26.09.2012

г. относно законосъобразността на Решение № 165 по протокол № 11 от 28.06.2012 г. на Общински съвет – Шумен от страна на Обществения посредник бе образувана проверка, която приключи с препоръка към колективния орган на местно самоуправление за отмяна на въведената такса за ползване на задължителните подготвителни групи в детските градини за деца на пет и шест години. Заключениета в това мое становище предизвикаха полезен обществен дебат, който следва да доведе до премахването на очерталата се несигурност в правната среда. Проверката на законосъобразността на Решение № 165 по протокол № 11 от 28.06.2012 г. на Общински съвет – Шумен по отношение на изменението в чл. 28 ал. 1 от Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Шумен изискваше систематическо тълкуване на Закона за народната просвета и Правилника за неговото прилагане. С чл. 20 от ЗНП законодателят въвежда задължителна предучилищната подготовка на децата две години преди постъпването им в първи клас, но не по-рано от годината, в която детето навършва 5-годишна възраст. Нормата е израз на съвременната държавна образователна политика за обхващане на децата в системата на предучилищното и училищно възпитание. Тя въвежда задължение за родителите и настойниците да включват децата в предучилищната подготовка. С императивната разпоредба на чл. 20, ал. 2 законодателят определя, че визираната по ал. 1 предучилищна подготовка „се осъществява в подготвителни групи в детските градини или подготвителни групи в училищата, като родителите и настойниците не заплащат такса за обучението”. Третата алинея в чл. 20 от ЗНП конкретизира изискванията за задължителната предучилищна подготовка, като посочва, че в нея влизат осигуряването на подходяща среда и учители, столово хранене в целодневната форма и транспорт. По правилата на систематическото тълкуване и оценка на целия институт на задължителната предучилищна подготовка считам, че законодателят достатъчно ясно дефинира, че от родителите и настойниците не се заплаща такса за изискваната форма на подготовка в пълния обем на нормативно заложените изисквания към нея. Допълнителни аргументи в защита на тази теза черпим и от систематическото тълкуване на чл. 30 от Правилника за прилагане на закона за народната просвета. Основната разпоредба на този текст възпроизвежда законово предоставената възможност да се изисква от родителите и настойниците заплащане на такси за отглеждане, възпитание и обучение на децата в детските градини, като посочва и изключения от това правило. В чл. 30 ал. 2 от Правилника за прилагане на закона за народната просвета като първо изключение от общата възможност за събиране на такси от родителите и настойниците е разписано, че: „децата в подготвителните групи към детските градини не заплащат такси за подготовката на децата за училище една година преди постъпването им в

първи клас”. В хода на извършваната проверка за законосъобразност на Решение № 165 по протокол № 11 от 28.06.2012 г. на Общински съвет – Шумен, Общественият посредник потърси и становището на Регионален инспекторат по образованието – Шумен. Полученият писмен отговор констатира колизия между Закона за народната просвета и въведената от Община Шумен месечна такса за ползване на целодневна подготвителна група в детските градини от деца на възраст 5 и 6 години. Затова считам, че Решение № 165 по протокол № 11 от 28.06.2012 г. на Общински съвет – Шумен в частта, в която се определя нова такса за ползване на целодневни подготвителни групи в детските градини от деца на възраст 5 и 6 години нарушава правата и законните интереси на гражданите. В последвалия дебат в постоянните комисии на общинския съвет и в проведеното на 29.11.2012 г. заседание не се стигна до вземането на решение. Общинските съветници не оспориха правната аргументация на тезата за незаконосъобразността на таксата, но подчертаха финансовата необвързаност на въведения от държавата задължителен институт на предучилищната подготовка и приетите единни държавни стандарти за издръжката на деца на 5 и 6 години. Освен това бе изтъкнат и фактът, че общините в цялата страна са предприели същия подход спрямо недофинансираната задължителна подготовка по смисъла на чл. 20 от ЗНП. Ситуацията очевидно създава правна несигурност и повсеместно усещане за нарушения, с общински наредби, права, предоставени от закон. Моето вътрешно убеждение е, че не може да се приеме едно управление за добро, ако всяка недостатъчно обмислена държавна политика, която не е финансирана за изпълнение от страна на общините, следва да бъде заплатена от българските граждани. Въпросът става още по-значим с протичащите в момента обществени обсъждания на законопроекта за нов Закон за предучилищното и училищното образование, който предвижда смъкване на възрастовата граница на задължителната предучилищна подготовка и за децата на 4 години. Очевидно е, че натрупаната съдебна практика по тази тема е все още недостатъчна, за да даде категоричен отговор и да преустанови очерталата се правна несигурност. Въпреки това приложих решение на Административен съд – Шумен по АД – 129 – 2010 г. от 24.08.2010 г. по оспорване на Областен управител с административен център – Шумен на Решение № 19 по Протокол № 2 от заседание на Общински съвет – Никола Козлево, с което съдебният състав отменя въпросната общинска такса. Насочвам вниманието ви и към Решение № 36 от 30.07.2012 г. на Разградския административен съд, образувано по протест на Районна прокуратура гр. Исперих срещу решение на общинския съвет за въвеждането на тази такса. Правомощията ми на Обществен посредник на Община Шумен не ми дават възможност да потърся спешно и ефективно решение за преодоляването на създалата се правна несигурност във взаимоотношенията между представителите на

централната и местна администрации и засегнатите родители и настойници. Междувременно по инициатива на общински съветник в Община Шумен е внесено предложение за промяна в Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Шумен, с което в чл. 28 ал. 1 се добавя текст, прецизиращ, че въпросната такса е само за столово хранене. От друга страна вярвам, че именно институтът на Омбудсмана може да въведе ред и да изработи необходимите препоръки и предложения за преодоляването на този задълбочаващ се проблем. Затова с мое писмо Изх. № 94 И 427 от 30.11.2012 г. сезирах Омбудсмана на Република България и очаквам неговото становище по проблема и евентуални препоръки за законодателни инициативи.

Във връзка с постъпила жалба с Регистрационен индекс: 96-ОП-32 от 01.11.2012 г. и множество устни сигнали за липсващ регламент за издаването на карта за паркиране на местата, определени за превозните средства, обслужващи хора с трайни увреждания, и използване на улеснения при паркиране по смисъла на чл. 99 А, от ЗДП и извършената от моя страна проверка, представих становище, съдържащо препоръка за срочни действия по изготвянето на необходимата нормативна уредба. В хода на проверката е получено официално писмо от директора на общинското предприятие „Паркинги, гаражи и благоустройство” с Изх. № 511/ 20.11.2012 г.. В писмото се посочва, че съществуващият преди години регламент за издаване на карти за паркиране на хора с увреждания в общинската Наредба за организацията на автомобилното и пешеходно движение на територията на Община Шумен е оспорен пред Административен съд, което е довело до спиране на неговото прилагане. От ОП „Паркинги, гаражи и благоустройство” изрично посочват, че към момента Община Шумен не издава такива карти. Ползването на местата, обозначени за паркиране на автомобили на хора с увреждания в Община Шумен, става след представяне на Експертно решение на ТЕЛК с изискуема степен на увреждането над 50% и преценка за затруднено придвижване на лицето. Освен това, лицето с трайни увреждания задължително трябва да се намира в паркирания автомобил. Констатирах, че съществуващата към настоящия момент практика за ползването на местата, обозначени за паркиране на автомобили на хора с увреждания, по никакъв начин не се базира на валидно приета от Общинския съвет нормативна уредба. В съществуващата Наредба за организацията на автомобилното и пешеходно движение на територията на Община Шумен практически липсват действащи текстове, регламентиращи този въпрос. От друга страна, в Община Шумен не бяха предприети никакви действия по подготовката на регламент, съобразно изискванията на новата разпоредба на чл. 99 А от ЗДП, въпреки предоставения от законодателя срок за

подготовка за приложението на тази разпоредба. Дотолкова доколкото изискването на ЗДП относно издаването на карта за паркиране на местата, определени за превозните средства на хора с увреждания, предоставя права, улесняващи правоимащите лица при паркиране на територията на цялата страна и във всички страни-членки на Европейския съюз, считам, че липсата на регламент, във валидно приет подзаконов нормативен акт, представлява грубо погазване на правата и законните интереси на гражданите от Община Шумен. Съществуващата в Община Шумен практика с изискването за представяне на Експертно решение на ТЕЛК по никакъв начин не може да запълни липсата на полагащата се по закон карта. Моята проверка показва, че в общините Бургас, Казанлък, Ловеч, Елена и Балчик задължително се изисква картата по чл. 99 А от ЗДП, а в община Варна е задължително представянето на карта и Експертното решение на ТЕЛК. Поради всичко това и на основание чл. 17 от ПОДОПТОШ препоръчах на Кмета на Община Шумен да възложи незабавната подготовка на проект за нормативна уредба, създаващ регламент за издаването на карта за паркиране на местата, определени за превозните средства, обслужващи хора с трайни увреждания и използване на улеснения при паркиране по смисъла на чл. 99 А, от ЗДП. Надявам се, че и Председателят на Общински съвет – Шумен ще създаде необходимите условия за обсъждане и приемане на нормативната уредба на редовното заседание на колективния орган на местното самоуправление през месец януари 2013 г. Към днешна дата по инициатива на общински съветник в Община Шумен вече има изготвен проект за Наредба за престой и паркиране на превозни средства, управлявани или превозващи лица с увреждания, на територията на Община Шумен. Осъзнавайки ролята си на посредник между местната власт и гражданите, съм предприел необходимите действия за обсъждането на проекта за наредба със заинтересовани лица и Регионалната организация на „Съюз на инвалидите” в Шумен.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ИНСТИТУЦИИТЕ

Въпреки естествените затруднения, произлизащи от характера на дейността по посредничеството, взаимодействието на Обществения посредник с институциите през отчетния период може да се окаже като сътрудничество на високо ниво. Взаимното уважение и разбиране за ролите и обществените задачи създаде конструктивен дух в отношенията с Кмета на Община Шумен и общинската администрация. Общественият посредник на Община Шумен положи усилия за запазване и утвърждаване на връзките с постоянните комисии към Общинския съвет, стремейки се да изпълни ролята на постоянен партньор в диалога между съвета и гражданите на общината. Въпреки естественото противопоставяне и

сблъсък на позиции в отделни случаи считам, че отношенията на институцията с Кмета и Общинския съвет са знак за високата правна, административна и междуинституционална култура на местната общност в Община Шумен. Този факт трябва да бъде подчертан, особено на фона на изводите, при един сравнителен анализ по темата, в останалите общини в страната. В исторически план високото ниво на взаимодействие между институциите Кмет, Общински съвет и Обществен посредник в Шумен не просто гарантират жизнеността на института на Омбудсмана, но и повишават качеството на диалога между местната власт, гражданите и техните организации. Доколкото тези констатации са само на едната страна в този процес бих искал да припомня, че една от целите на настоящия отчет е да се получи оценка на дейността ми и от страна на Кмета и Общинския съвет.

Авторитетът на институцията Обществен посредник на Община Шумен, компетентността и публичният характер на дейността създават възможност за същото високо ниво на междуинституционално сътрудничество с административни поделения и институции, намиращи се и извън кръга на предоставените ни от Закона и Правилника за организация и дейността правомощия. Този респектиращ факт задължава и изисква реципрочни усилия в партньорството от моя страна. От друга страна, взаимното разбиране за партньорство между институциите създава допълнителни възможности за съдействие и посредничество пред гражданите на Община Шумен. Тук би следвало да подчертая добрите практики на сътрудничество през отчетния период с шуменските поделения на ОД на МВР, РУП, Сектор „КАТ- Пътна полиция”, РИО, РУ „Социално осигуряване”, НАП, Бюро по труда, КНСБ и КЗП.

През отчетния период Общественият посредник на Община Шумен на три пъти се обърна за съдействие и към Омбудсмана на Република България. Създадените към този момент контакти с институцията на националния Омбудсман целят разширение на възможностите за решаване на проблемите на граждани от общината извън институционалния или териториалния обхват на моите правомощия. В един от случаите очаквам съдействие на Омбудсмана по тема от национално значение, предизвикала сериозен дебат в Община Шумен и очертала ситуация на правна несигурност в отношенията между държавата, общините и гражданите.

ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО ВЪЗПИТАНИЕ

Във връзка с изпълнение на задълженията си по популяризиране на дейността на институцията и повишаване на правната култура на гражданите Общественият посредник на Община Шумен стартира Програма за гражданско възпитание. Инициативата се осъществява със

съдействието на Регионалния инспекторат по образованието в Шумен и е част от мероприятията по националната програма на Министерството на образованието, младежта и науката „Участвам и променям!”, подкрепена от Омбудсмана на Република България. В рамките на програмата Общественият посредник на Община Шумен ще проведе срещи с всички ученици от 11 и 12 клас в училищата от областта. До края на първия учебен срок са предвидени срещи с учениците от шест училища в Шумен – СОУ „Сава Доброплодни”, ПМГ „Нанчо Попович”, СОУ „Панайот Волов”, ПГ по селско стопанство и хранителни технологии, ПГ по строителство, архитектура и геодезия и ПГ по механотехника, електроника, телекомуникации и транспорт. Интерес към програмата проявиха и от СОУ „Цанко Церковски” в Никола Козлево и СОУ „Д-р Петър Берон” в Хитрино.

Инициативата на Обществения посредник на Шумен бе приветствана от Заместник-председателя на комисията по външни работи в ЕП евродепутатът д-р Андрей Ковачев, който изпрати поздравително писмо до офиса на местния омбудсман. „Инициативата Ви изпълва с дължимо съдържание ролята Ви на обществен посредник, чиято функция наред с разрешаването на спорове между гражданите и държавните институции, е да работи и за тяхната превенция чрез възпитаването на свободни, независими и демократични граждани”, се казва в писмото. В писмото си д-р Ковачев припомня, че от началото на мандата си като член на ЕП работи за въвеждането на гражданско образование по въпросите на ЕС и европейската интеграция в средния курс на обучение в училищата от страните-членки на ЕС.

В изпълнение на тези си задължения Общественият посредник на община Шумен посрещна в офиса си и петокласници от клуб „Толерантност” в СОУ „Васил Левски” с ръководител Дима Иванова и членовете на Клуб „Млад журналист” от III ОУ „Димитър Благоев” с ръководител Дора Ангелова. Децата научиха кога, как и защо се е появила институцията омбудсман, от кога съществува в България и как функционира. Те имаха възможност да зададат въпроси, свързани с това кой може да потърси помощта на обществения посредник и как се подава жалба, може ли омбудсманът да спре съдебно решение или административен акт.

ИНСТИТУЦИОНАЛНО УКРЕПВАНЕ

В началото на този мандат бяха предприети някои конкретни стъпки по институционалното укрепване на Обществения посредник на Община Шумен. Мерките са част от представената пред комисията по избор концепция за развитието на институцията и са свързани с възможността за още по-облекчен достъп на гражданите до Обществения посредник. Със

съдействието на Кмета на Община Шумен офисът на местния омбудсман бе пребазиран от сградата на Община Шумен в стая, общинска собственост, находяща се на ул. „Цар Иван Александър” № 81. По този начин се избегна особения режим на достъп, въведен в сградата на общината и определените в нея дни за прием на граждани. Към този момент Общественият посредник на Община Шумен приема граждани всеки делничен ден от 9,00 до 18,00 часа. За да се гарантира постоянният режим на работа на офиса, способства и назначеният в началото на ноември технически сътрудник. Общественият посредник отдели деловодството си от това на Кмета и Общински съвет, като създаде условия за по-ясен контрол на сроковете по образуваните от него проверки. Новият офис бе открит официално от Кмета, Председателя на общинския съвет и общински съветници от всички политически групи и бе представен от всички местни медии. Към този процес е в ход и масирана рекламна кампания в ефира на градското „Форте” радио. Извеждането на офиса на Омбудсмана извън сградата на Община Шумен помага и за възприемането му от страна на гражданите като самостоятелна институция, развиваща дейност извън обсега на самата администрация.

В същата посока и със същата облекчаваща гражданите цел, за пръв път през този мандат, бе пусната в експлоатация и официалната интернет страница на институцията – www.ombudsmansh.eu. Чрез сайта се създаде възможност за подаване на жалби от страна на гражданите по електронен път. През отчетния период има пет постъпили жалби до омбудсмана чрез интернет. Освен това, официалната интернет страница има задачата да популяризира дейността и да предоставя актуални новини за предприетите от моя страна действия. Не на последно място, сайтът спомага и за пълната публичност на изразените от Обществения посредник становища, отправените препоръки и предложения и тяхната юридическа обосновка.

Във връзка с предприетите действия по институционалното укрепване на Обществения посредник на Община Шумен беше и домакинството на годишната работна среща на членовете на Националното сдружение на местните обществени посредници в Република България /НСМОПРБ/ на 8 и 9 ноември. Срещата бе по инициатива на почетния председател на сдружението Иван Димитров, който е обществен посредник в община Пазарджик и член на Европейския омбудсман институт. Участие във форума взеха 14 обществени посредници от страната. На работната среща бе направен преглед на организационното състояние на сдружението и предварително обсъждане на дневния ред и подготовката на предстоящото годишно общо събрание на НСМОПРБ през февруари 2013 г.. От моя страна бе направено заявление за членство в организацията. Убеден съм, че чрез НСМОПРБ гражданите на Шумен ще имат още една възможност за защита на правата и законните си интереси на национално ниво. Пример затова е и приетата по мое предложение декларация на

НСМОПРБ в защита на общинското здравеопазване, която подкрепи и усилията на местната общност, Кмета и Общински съвет – Шумен в настояването за възстановяване на диалога между централната и местните власти относно бъдещето на общинските здравни заведения.

ОТЧЕТ НА РАЗХОДИТЕ

Дейността на Обществения посредник и неговия сътрудник на територията на Община Шумен се финансира от бюджета на Общината по правилата на чл. 25 от ПОДОПТОШ, приет от Общински съвет.

През отчетния период се наложиха допълнителни разходи във връзка с пребазирането на офиса на институцията. Извеждането на институцията от стария офис в сградата на Община Шумен се извърши при спазването на принципите на максимална икономия и споделена отговорност. С цел да не се натоварва допълнително общинския бюджет за нов офис на Обществения посредник бе избрано вече съществуващо, свободно, общинско помещение.

- С писмо от 03.08.2012 г. до зам.-кмета по бюджет и финанси на Община Шумен Александър Генчев поисках отпускането на средства за подмяна на дограмата в помещението, боядисване и закупуването на климатик.

- Официалният сайт на институцията е разработен и пуснат в експлоатация за собствена сметка.

- Община Шумен предостави два компютъра, без да са изразходвани допълнителни средства за това.

- Офис мебелите бяха осигурени с дарения от търговски дружества и отделни граждани.

- Общественият посредник не използва служебен транспорт и служебен мобилен телефон.

- Рекламната кампания на новия офис и дейността на Обществения посредник в ефира на градското „Форте” радио не се заплаща.

- Домакинството на работната среща на членовете на НСМОПРБ се реализира за сметка на командированите ги общини и бюджета на сдружението.

Иван Капралов, Обществен посредник на Община Шумен

13 декември 2012 г.